

Amar Singh v. Chief Secretary to Government, Punjab, Chandigarh
and others (S. S. Kang, J.)

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਜੇ.

ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1985 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 4026

10 ਮਾਰਚ 1986

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 —ਆਰਟੀਕਲ 14 —ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ) ਨਿਯਮ, 1975— ਨਿਯਮ 3(i)(ਬੀ)—ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਨਿਯਮ, ਭਾਗ I, ਭਾਗ I—ਨਿਯਮ 8.116 ਹੇਠਾਂ ਨੋਟ ਕਰੋ — ਸਰਕਾਰ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਕਰਮਚਾਰੀ - ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਕਦ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ - ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ - ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ - ਕਿਹਾ ਹਦਾਇਤਾਂ - ਕੀ ਵਿਤਕਰਾਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ) ਨਿਯਮ 1975 ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(i)(a) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਭਰੋਸਾ/ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਨਿਯਮ ਖੰਡ I, ਭਾਗ I ਦੇ ਨਿਯਮ 8.116(iii) ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨੋਟ 2 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ/ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ/ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। . ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ/ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭ ਦੇਣ ਪਿੱਛੇ ਉਦੇਸ਼

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਅਤੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(i)(a) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਚਨਚੇਤੀ/ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਕਦੀ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ :

- (a) ਅਨੁਬੰਧ ਦੀਆਂ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਫਾਈਲਿੰਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ;
- (b) ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਣਵਰਤੀ ਕਮਾਈ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ 18 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ;
- (c) 3 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- (d) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (e) **ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ**

ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਏ.ਜੀ.ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਚ.ਐਸ.।

ਨਿਰਣਾ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਜੇ.

(1) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ , ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਣਵਰਤੀ ਕਮਾਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ.

Amar Singh v. Chief Secretary to Government, Punjab, Chandigarh
and others (S. S. Kang, J.)

ਅਸਲ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ: -

(2) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਛਪਾਈ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। 32 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ) ਨਿਯਮ, 1975 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "1975 ਦੇ ਨਿਯਮ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਨਿਯਮ 3(i)(a) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, 31 ਅਗਸਤ, 1979 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1975 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(i)(b) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, *ibid*। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੁੱਖ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

(3) 1978 ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, 31 ਜਨਵਰੀ, 1978 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ 'ਤੇ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਰਿਆਇਤ, ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਕਿ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕਮਾਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਤਮ 188 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ/ਪਰਿਪੱਕ/ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, - ਮਿਤੀ 25 ਜਨਵਰੀ, 1978 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ P.2 ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮਿਤੀ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1978 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੋਧੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 30 ਸਤੰਬਰ, 1977 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ।, ਜਦੋਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P.2) ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(i)(a) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ 'ਤੇ ਕਮਾਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਕਦ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।, ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਨ। ਇਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮਾਪ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਜਮਾਤ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(i)(a) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਜਾਂ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਅਚਨਚੇਤੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਕਿਸੇ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜੋੜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ

ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਨੁਸੂਚੀ P.2 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਾ ਉਦੇਸ਼

ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

(4) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 26 ਜੂਨ, 1947 ਤੋਂ 31 ਅਗਸਤ, 1979 ਤੱਕ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ, ਉਸ ਕੋਲ 188 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਣਵਰਤੀ ਕਮਾਈ ਛੁੱਟੀ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਰੈਡਿਟ ਨੂੰ ਅਣਵਰਤੀ ਕਮਾਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਣਵਰਤੀ ਕਮਾਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ/ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕੇਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 1975 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ 31 ਅਗਸਤ 1979 ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ ਜਾਂ 1975 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਣਵਰਤੀ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 15 ਜਨਵਰੀ, 1980 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਰਾਹੀਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ/ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 31 ਅਗਸਤ, 1979 ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਣਵਰਤੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਛੁੱਟੀ/ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਉਸਦੀ 5 ਮਈ, 1980 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ-ਇਨ-ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕੇਸ ਮਿਤੀ 15 ਜਨਵਰੀ, 1980 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ

Amar Singh v. Chief Secretary to Government, Punjab, Chandigarh
and others (S. S. Kang, J.)

ਆਇਆ ਸੀ।

(5) ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1975 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ। ਹੁਕਮ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਦੰਡਕਾਰੀ ਕ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ, ਜੋ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(i)(a) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ/ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਜੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ/ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤੱਥ 15 ਜਨਵਰੀ, 1985 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਅੰਤਿਕਾ R. V ਅੰਤਿਕਾ)। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ (ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ - ਮਿਤੀ 13 ਸਤੰਬਰ / ਆਈ.ਟੀ. 1963 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜੋ ਸੇਵਾਮੁਕਤ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਚੁਣਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਉਸ id ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। 30 ਨਵੰਬਰ 1971. ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: -

“(i) ਜਾਂ ਤਾਂ 130 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਛੁੱਟੀ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ

(11)120 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਦੀ ਕਮਾਈ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੇਕਰ ਬਕਾਇਆ ਹੈ।”

ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ/ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ 1, ਭਾਗ 1 ਦੇ ਨਿਯਮ 8.116(iii) ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨੋਟ 2 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ/ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ-ਅਰੀ/ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲਾਭ. ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ

ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ/ਜ਼ਬਰੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 2 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਰਿਆਇਤ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਆਇਤਾਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਰਾਜ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਸਨਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(i)(a) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ/ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ/ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਅਤੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਜੀਵਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਨੁਬੰਧ P. 3 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਰੋਕ

ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(i)(a) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ/ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਥੱਕ ਗਏ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ 25 ਜਨਵਰੀ, 1978 ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪੈਰਾ 2, ਪੱਖਪਾਤੀ, ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ P. 2 ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ P. 2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

(7) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 500 ਰੁਪਏ ਹੈ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Amar Singh *v.* Chief Secretary to Government, Punjab, Chandigarh
and others (S. S. Kang, J.)

ਡੋਲਮਿਨ

ਡੀਐਸ ਤਿਵਾਤੀਆ ਅਤੇ ਐਮਐਮ ਪੁੰਡੀ ਜੇ. ਜੇ.

ਅਮਨ ਬਹਿਲ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਅਰੁਣਾ ਕਾਂਸਲ,-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1984 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 2217

12 ਮਾਰਚ 1986

ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ (1908 ਦਾ V)- ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ 10—
ਸਹਿਪਾਠੀ ਦੇ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ—ਪੂਰੀ ਵਿਕਰੀ
ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵਿਕਰੇਤਾ—ਕਰਤਾ
ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ— ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਖਾਸ
ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਕਰੇਤਾ—ਹੋਰ ਸਹਿਪਾਠਕਰਤਾ—ਕੀ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ—ਅਜਿਹਾ ਸਹਿ-ਪਾਰਸਰਨਰ—ਕੀ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10 ਦੇ
ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਉਲਝਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਵੇਲਡ, ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ 1 ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਦੇ
srb-r de (2) ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਹਿਮਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ
ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਧਿਰ
ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੱਕ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੂਓ
ਮੋਟੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ , ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ
ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ , ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪਾਰਟੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ? ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਉਸ
ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ
ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।